

De verhoogde Heer in het midden zijner Gemeente.

<https://hdl.handle.net/1874/356293>

DE VERHOOGDE HEER
IN HET MIDDEN ZIJNER GEMEENTE.

Er is eene naauwe betrekking tusschen Christus den Heer en zijne daurgekochte gemeente. Hij is het hoofd des ligchaams en ieder zijn wij daarvan de leden. Van zijnen hemelschen troon bestuurt Hij de gemeente en slaat Hij allen gade. Ja Hij bevindt zich als 't ware in het midden zijner gemeente. In zinnebeeldige taal getuigt de Heiland van zich zelve: *Die in het midden van de zeven gouden kandelaren wandelt.* Zoo sprak de verhoogde Heer toen Hij aan zijnen ouden vriend op Patmos verscheen in majestueusen luister en het eiland der ballingschap voor een poos als in den hemel herschiep. Met die herinnering begint de eerste der zeven brieven, die Hij door Johannes liet schrijven aan de zeven gemeenten van Klein-Azië. Die brief is aan de gemeente van Efezus gerigt. Ieder der

brieven vangt aan met eene beschrijving of eere-titel, die de goddelijke verhevenheid en majesteit van den hemelschen Spreker aanduidt. Meestal zijn die ontleend uit hetgeen Johannes volgens het voorgaande hoofdstuk van den Heer gehoord of aan Hem in zijne geestverrukking gezien had. In de uitlegging van deze zinnelijke voorstelling kunnen wij met meerder zekerheid verkeerem, dan bij vele andere van dit geheimzinnig boek, omdat de Heer zelve de beteekenis der zeven sterren en der zeven gouden kandelaren of luchters aan Johannes verklaard heeft. Wij lezen in het slot van het voorgaande hoofdstuk, wat de uitlegging van het geheim of der verborgenheid van de zeven sterren en zeven gouden kandelaren betreft: *De zeven sterren zijn de engelen der zeven gemeenten, en de zeven kandelaren, die gij gezien hebt, zijn de zeven gemeenten.* Het is niet zeker, of dit beeld van de zeven gouden kandelaren ontleend is van den gouden kandelaar met zeven lampen, die in den tabernakel of tempel oudtijds gevonden werden. Al ware ook deze vernuftige voorstelling gegrond, dan kan zij tot verklaring van het zinnebeeld weinig bijdragen. Het zijn de zeven gemeenten van Klein-Azië, op welke Johannes zulk eene naauwe betrekking had, die hier regt eigenaardig bij kandelaren vergeleken worden. Zij waren ver-

ordend, om ieder in meerdere of mindere mate licht van zich te verspreiden in de duisternis der onwetendheid, die er rondom in de wereld was. Zij moesten het licht der waarheid onder al de dwalingen, het licht des geloofs, der hoop en der liefde onder alle ongeloof, bijgeloof en verkeerdheid verspreiden. In het midden van een boos geslacht moesten zij als lichten schijnen. Dat was, is en blijft de bestemming van eene Christelijke gemeente en van ieder harer leden. Zij moeten het licht en het zout der wereld zijn. Van daar dan ook dat aan het slot van dezen brief aan de Efesische gemeente bedreigd wordt: „indien gij u niet bekeert, zoo kom ik haastig bij u en zal uwen kandelaar van zijne plaats weren” (1). Zij zou geen licht meer hebben, en dus zou de gemeente te gronde gaan.

De verhoogde Heer is geen werkeloos aanschouwer. Hij staat niet stil tusschen de kandelaren, maar *wandelt* in de gemeenten rond, en slaat alles naauwkeurig gade. Hij let er op of het licht verflaauwt en gevaar loopt om uit te gaan, dan of het helder brandt. De gesteldheid en toestand van iedere gemeente, haren voortgang of teruggang, hare behoeften, gevaren, strijd en nood kent Hij grondig, ja van

(1) Openb. II: 5^m.

ieder lid zijn de werken, de arbeid, de moeite, de goede en kwade zijde, Hem bekend. *Ik weet uwe werken*; zoo getuigt Hij bij den aanvang van iederen brief, en Hij geeft in menigte van trekken eene proef van zijne tegenwoordigheid en nabijheid in elke gemeente. Hij toont zijne oplettendheid op haar, zijne kennis van hare uitwendige en innerlijke gesteldheid, zijne belangstelling en zorg voor haar, zoodat alle gemeenten moesten weten, dat Hij het was, die hart en nieren doorzag en voor wiens oog niets verborgen was. Die betrekking van den Heer was, wat zijne tegenwoordigheid, kennis en belangstelling betrof, voor alle gemeenten dezelfde. Hij wandelde in het midden der zeven gemeenten, zoowel te Laodicéa, waar men noch koud noch heet was, als te Sardis, waar zij den naam had te leven, schoon zij dood was. Zoowel te Efezus, waar men de eerste liefde verlaten had, als te Philadelphia, waar men het woord zijner lijdzaamheid bewaard had. Hij was bij allen tegenwoordig en even nabij, zoolang de kandelaar des lichts niet geweerd werd. Niet overal evenwel was Hij met het eigen welgevallen en goedkeuring tegenwoordig.

Gelijk het in de dagen van Johannes was, zoo is het nog in de negentiende eeuw. Hetgeen hier bepaald van de zeven gemeenten in

Klein-Azië getuigd wordt, is niet alleen waar van deze, maar ook tevens van alle gemeenten. Zij maken alle te zamen het ligchaam uit, waarvan Christus het hoofd is, en behooren tot dat huis, tot dien tempel des levenden Gods, die gegrond is op het fundament der Apostelen en Profeten, waarvan Jezus Christus de uiterste hoeksteen is, op welken het geheele gebouw opwast tot een' heiligen tempel in den Heere. Hij heeft het beloofd, dat Hij met zijne gemeente zijn zou tot aan de voleinding der wereld. Dat woord zijner lippen zal Hij, gelijk tot hiertoe, bevestigen en vervullen de eeuwen door; Hij die van zich getuigen kon: *dit zegt de Amen, de getrouwe en waarachtige!*

Vraagt nu iemand der lezers van dit boekje, waarin bleek het dat de Heer in het midden zijner gemeente wandelde? Hoe stelt Hij zich daarmede voor, in betrekking tot de gemeente? Zou het niet zijn — in zijne naauwkeurige kennis — bijzondere belangstelling — en omvattende lotsbestiering.

Zijne naauwkeurige kennis van hetgeen in iedere gemeente voorvalt, wijst de verhoogde Heiland hier aan. Hij kent alle gemeenten aan alle plaatsen der aarde; kleine zoowel als groote voorvallen, beide het goede en kwade, 't is alles naakt en geopend voor Hem. De inhoud

van iederen brief aan elk der zeven gemeenten doet het ons zien, hoe naauwkeurig Hij met den uiterlijken en innerlijken toestand volkomen bekend en vertrouwd was. Hij wist het, waar zijn naam werd verloochend; waar de werken niet vol gevonden werden voor God; waar men ongevoelig geworden was; waar men dacht rijk te zijn en geens dings gebrek te hebben, terwijl men echter arm, blind en naakt was. Ook waar men de eerste werken niet meer deed, en waar de laatsten meer waren dan de eersten. Hij kende de verzoeking, gevaren en verdrukkingen, aan welke iedere gemeente was blootgesteld, en hoe zij zich daaronder gedroeg. Zijn oog zag het, hoe men te Efezus de werken der Nicolaïten hatete; maar dat er ook te Pergamus gevonden werden, die het met deze leering hielden. Hij kende te Sardis de weinige namen, die hunne kleederen niet bevlekt hadden. Hij wist, dat men in eene gemeente woonde, waar de troon des Satans was, en waar de getrouwe getuige Antipas gedood was, en dat hier eene in armoede gedompeld was, en gene weder kleine kracht had. Het was aan Hem niet onbekend, waar men om zijns naams wil verdragen en gearbeid had, en niet moede geworden was, het geloof niet verloochend, maar door liefde, lijdzaamheid en standvastigheid zijn woord

bewaard had. Hij was met alles en met ieder bekend. Hij sloeg alles naauwkeurig gade. Hij liet zich door hetgeen men van zich zelve dacht, of door den goeden naam van leven en bloei, van geloof en ijver in het werk des Heeren, niet verleiden. Hij zag op het innerlijke wezen. Het goede, hoe weinig ook, werd nergens door Hem voorbijgezien. Doch evenmin de gebreken, het verachten, de koelheid, de ijverloosheid, waar en bij wien het ook gevonden werd. Zijne oogen waren als eene vlamme vuurs. Niemand behoefde Hem te zeggen hoe het met eene gemeente was, of van haar getuigenis af te leggen. Hij toch wandelde met zijne scherp alziende oogen in haar midden rond.

Gewigtige herinnering voor alle tijden, voor elke gemeente; voor ieder onzer. Lezers, wat moet zij bij ons uitwerken? Zij moet ons leiden en stemmen tot hoogen ernst en naauwgezet nadenken. Wie is Hij, die in ons midden rondwandelt. Het Hoofd, de Heer van de gemeente, de Herder en Opziener der zielen, aan wien wij al onze christelijke kennis, alles wat wij als belijders van het Evangelie genieten en daardoor hopen en verwachten, verschuldigd zijn. Hij is het door wien wij boven zoovele geslachten der aarde hoog verheven zijn, aan wien wij ook van Gods wege onderworpen zijn, door wien wij

eenmaal zullen geoordeeld worden. Bedenkt dat gij allen, die dit boekje in handen krijgt, uw lot en het mijne en dat onzer kinderen, van geheel de gemeente waartoe zij behooren, en de gansche kerk staat in zijne hand. Hij kan behouden en verderven. Die hooge en verhevene persoon is in ons midden, bij onze openbare en huisselijke godsdienst, in onze stille en verborgene afzondering, bij ons bidden en danken, onder onze bezigheid en gezelschap. Hij ziet ons op al onze paden en wegen. En hoe ziet Hij? Niet gelijk een mensch aanschouwt de uitwendige vertooning, maar het innerlijk wezen. Dat ziet Hij van allen zonder eenige uitzondering. Hij weet, hoe het met ieder onzer gesteld is. Niets ontglipt Hem, zelfs niet wat in het diepste geheim beraamd, in het verborgene gedacht wordt. Geen valsche schijn bedriegt zijn oog. Hij doorgrondt alle harten en weegt de geesten. Hij weet hoe wij zijnen naam dragen, hoe wij omtrent onzen doop verkeeren, hoe wij Hem beleden hebben, en wat wij sints voor Hem gevoelden, ook als wij aanzaten aan de tafel des Nieuwen Verbonds. Hij weet het, of het onze lust is in Hem te zijn en te blijven en zijne geboden te bewaren. Hij weet elk oogenblik wat er in ons omgaat; Hij, die niet noodig heeft, dat iemand Hem iets zegt, daar

Hij weet wat in den mensch is. En hoe oordeelt Hij? Niet naar hetgeen wij in onze onkunde en waanwijsheid meenen te zien, noch naar hetgeen de menschen van ons denken of zeggen, in ons te prijzen of te laken vinden; maar naar hetgeen wij waarlijk zijn. Hij weet of onze werken vol zijn voor God, of wij verachterd zijn, dan of wij zijn woord bewaard hebben, en houden, wat wij hebben, opdat niemand onze kroon neme. Wat dunkt u, Lezers! is het geene plegtige ernstige gedachte: Hij, de Zoon van God, de Heer der Gemeente, wandelt onder ons rond, en kent ons beter dan wij ons zelve kennen. Zou dit niet tot hoogen ernst roepen, tot zorgvuldig nadenken moeten opwekken en dringen? Zou het ons niet met eerbiedig ontzag moeten vervullen voor Hem, die het hart onderzoekt en een iegelijk geven zal naar zijne werken? Wel mogen wij dan toezien, om onstraffelijk bevonden te worden. Ook ons geldt die heilige taal: *wie ooren heeft om te hooren, die hoore wat de Geest tot de gemeente zegt!* (1)

Die in het midden der zeven gouden kandelaren wandelt. Zoo sprak de Heer, toen Hij zich vol hemelschen luister aan den grijzen balling op het akelige Pathmos openbaarde. En Hij toonde

(1) Openb. II: 7 en aan het slot van ieder der brieven.

het in zijne bijzondere belangstelling in iedere gemeente. Van geene was Hij nog geweken. Nergens was de kandelaar van zijne plaats geweest, zelfs niet in het onverschillige Laodicéa. Hij hield de zeven sterren nog in zijne rechterhand. En Hij gaf door de brieven, die Hij Johannes schrijven liet, een uitstekend bewijs van zijne betrekking en liefderijk aandenken. Hij toonde daarin voor hun heil bezorgd te zijn. Was het toch waar, dat Hij degenen, die Hij lief had, bestrafte, dan handelde Hij als een trouw vriend, om hen te ontdekken, wat hij tegen hen had. Dan moest het blijk zijner goedkeuring tot opwekking, het blijk zijner afkeuring tot nadenken en zijne vermaning tot bekeering strekken. Dan moest die taal: *zijt getrouw tot den dood, en vreest geen der dingen, die gij zult te lijden hebben*, dieper ingang vinden en met naauwgezetheid behartigd worden. Ziet mijne vrienden! zulke herinneringen zóó minzaam als ernstig, zóó nederbuigend als genadig, deden het zien, hoe de Heer op alles zacht gaf, en opmerkte, wat het zou uitwerken. Wilt gij nog eene treffende proeve van zijne voortdurende zegenrijke nabijheid in hun midden. Let dan op het woord van vriendelijke opwekking tot eene gemeente gerigt, waarin niets te prijzen, veel te bestraffen was. *Ziet, Ik sta aan de deure en*

Ik kloppe, indien iemand Mijne stem zal hooren en de deur opendoen, Ik zal tot hem inkomen, en Ik zal met hem avondmaal houden en hij met Mij.

„Aandoenlijk zinnebeeld! nederbuigende, beschamende liefde! Een teeder vriend, die zich aan onze woning vervoegt om ons te zien, en om het vermaak van onzen omgang en de genoegens der tafelgemeenschap te genieten, verlangt zoo sterk niet om binnengelaten te worden en bij ons te zijn, als de Zaligmaker begeert om ons uit te lokken tot die betrekkingen met Hem, waarvan al het heil en al de eere alleen voor ons zijn. Hetgeen het aankloppen, het sterk, het aanhoudend rusteloos aankloppen van zulk een' vriend aan de geliefde woonplaats is, dat zijn de beproevingen van de zijde van Jezus. Welk eene liefdeloosheid tegen zichzelf, zijn hart niet te ontsluiten voor zulk eene goedheid, voor zulk een bezock! Welk eene ondankbaarheid tegen Hem, tot een zóó zegenrijk oogmerk door Hem bezocht, maar tevens gered, verhoord, geholpen te zijn geworden, en evenwel te volharden in de verwijdering van Hem.” (1)

Bedrieg ik mij niet, Lezers! dan worden wij door deze herinnering geleid tot eene ongeveinsde verootmoediging. De bestemming der gemeente

(1) J. VAN DER ROEST, genoegens van de godsdienst, blad. 474, enz.

is, om licht te geven, de kandelaar te zijn voor allen, die haar omringen. Van ieder onzer moet licht afstralen in eene wereld, die in het booze ligt. Daartoe zijn wij met de kennis van het Evangelie bevoorregt, opdat wij in dat licht zouden wandelen, en alzoo de onwetenden, de dwalenden, de ongeloovigen en goddeloozen uitlokken en voor Christus gewinnen door onzen innemenden godzaligen wandel. Wat moet er van de wereld worden, indien zij die licht geven moeten, zelve in de duisternis gaan, of als het zout der aarde smakeloos wordt. Wat, indien zij, die warmte en vuur en leven moesten aanbrengen, zelve laauw, koel, ja dood zijn. Wij oordeelen niemand. Het is de Heer, die allen oordeelt. Alleen aan Hem komt het toe, om uitspraak te doen, en te zeggen: zoo is het met u! Hebben wij gezondigd, zijn wij ontrouw aan plicht en roeping: wat kan ons meer tot verootmoediging, krachtiger tot waarschuwing strekken, dan de bewustheid, dat de Heer, de heilige en waarachtige, die de zeven Geesten Gods heeft en de zeven sterren, hiervan kennis draagt. Een ieder beproeve zijn zelfs werk. Hebben wij bij die voorstelling niet alle reden, om ons voor zijn aangezicht met schuldgevoel te verootmoedigen? Het kan ons noch baten noch verschoonen, wanneer wij ons of onze gemeente beoordeelen naar

anderen, die tot grooter verval gekomen zijn. De Heer vergeleek de eene gemeente niet met de andere. Al was er te Efezus nog meer goeds en betere dingen dan te Laodicéa, de waarschuwendende bedreiging werd tot beide gerigt. Het is eene Farizeeuwsche maatstaf, als men zich met anderen meet. Deze moeten wij in de beoordeeling van volk en van de gemeente en van ons zelven niet bezigen. Het is niet de weegschaal der waarheid, maar die der trotsche eigenliefde. Wij moeten ons vergelijken met de algemeene en bijzondere voorregten, die wij genieten. Wij moeten ons toetsen met de verplichtingen die op ons rusten, want naar deze oordeelt de Heer. Wij hebben te vragen: hoe behoort het met mij te zijn? hoe konde het zijn? hoe was het vroeger? wat heeft de Heer tegen mij? De getuige van binnen zal ons genoeg herinneren, wat ons beschaamt en veroordeelt. O! mogten wij dit levendig inzien en bekennen voor Hem, die ons zoo liefderijk noodigt om door Hem behouden te worden. Dat wij leeren acht te geven op de veelvuldige roepstemmen van den getrouwen en medelijdenden Heiland. Zien wij toe, dat wij Hem, die zoo wel door zijn woord en Geest als door ons geweten tot ons spreekt, niet verwerpen. Of zijn wij door het geloof met Christus verbonden, dat wij zijne nabijheid hoog waar-

deren en de gemeenschap met Hem dagelijks onderhouden. Verzuimen wij nimmer, om bij iedere struikeling ons in oprechtheid des harten te verootmoedigen, zijne ontferming in te roepen en bij Hem, als den Hoogepriester onzer belijdenis, vergeving en verzoening te zoeken, met de vurige bede, dat de Geest des levens in Christus Jezus, ons meer en meer moge reinigen en vrijmaken van de zonde!

Ook in zijne veelomvattende lotbestiering doet de verhoogde Heiland zich kennen door dat zinnebeeldig gezegde: *Die in het midden der zeven gouden kandelairen wandelt.* Slaan wij een oog op de zeven gemeenten van Klein-Azië. Wij vinden daarin eene proeve, die de eeuwen door bevestigd is. Door de zegenrijkste beloften en nadrukkelijke bedreigingen sprak en handelde de Heer, als lotbestierder, die in het midden der gemeente rondwandelde. Hij wil meer door goedertierenheid dan door gestrengheid aan zich verbinden. Van daar dat wij in allen beloften en slechts in sommigen der zeven brieven bedreigingen vinden. Ook bevat ieder der brieven in den aanvang eene beschrijving van de majesteit en den luister, waarmede Hij zich als hemelsche Priesterkoning aan Johannes openbaarde. Zoo omschreef Hij zich als den eersten en den laatsten; die dood is geweest en weder levend geworden,

Die de zeven geesten Gods heeft en de zeven sterren, de heilige en waarachtige; die den sleutel Davids heeft, die opent en niemand sluit. Hij sluit en niemand opent. In die beschrijvingen vinden wij eene verklaring van hetgeen Hij voor de gemeenten was, en nog aan haar betoonen wilde. Wat zegen van den hemel daalt, Hij stort dien uit. Wat schalen der verbolgenheid worden nitgegoten, Hij is het, die de rol ontzegelt, waarin die ijsselijkheden en jammeren geschreven staan. Daarbij heeft Hij ook den tijd en de mate der vervolgingen in zijne hand. Hij moet dus als lotbestierder der gemeente geëerbiedigd worden. Hij regeert met majesteit en kracht, maar tevens in genade en ontferming. Wie zich door Hem bestieren laat, voor dien is zijne heerschappij heilvol en gezegend. Hij kent alle onze nooden, leest in ons oog de moeite die ons treft, en verstaat onze verzuchtingen. Hij kan bewaren in de gevangenis, waarin eenigen te Smyrna zouden verzocht worden; zoo wel als te Philadelphia behoeden vóór — of redden uit de verzoeking, die over geheel de wereld komen zoude. Het licht der waarheid stond in zijne magt. Hij kon het bewaren of wegnemen. Den onverschilligen zou Hij wegdoen, gelijk men iets walgelijks uit den mond spuwt. Gelijk een dief in den nacht, zoo zou Hij over den onbekeerden

komen. Bij zulk eene ontzettende dreigtaal komen zijne toezeggingen gunstig uit. Hoe groot en veelomvattende zijn de beloften, die Hij aan hen deed, die in den strijd overwinnen zouden. Zij strekken zich uit tot in de eeuwigheid, en verzekeren eene mate van zaligheid, die hier ons begrip verre te boven gaat. „Wie getrouw is „tot den dood zal ontvangen de kroone des „levens.” (1) „Die overwint zal eten van den „boom des levens, die in het midden van het „Paradijs Gods is.” (2) Wederom: „die over- „wint zal met witte kleederen bekleed worden, „en hij zal eten van het Manna, dat verborgen „is, en zijn naam beleden worden voor den „Vader en zijne engelen.” (3) Ja „een nienwen „naam” (4) zullen de getrouwen dragen; eene mate van zaligheid en verzadiging van vreugde smaken, die met geene menschelijke taal uitgedrukt, door geen sterfelijk brein kan bevat worden. Het klimt zelfs tot de bedwelmende hoogte van „met den Heer te zitten op zijnen troon, „gelijk Hij overwonnen heeft, en gezeten is met „den Vader op zijnen troon.” (5)

Hoe moeten zulke uitlokkende beloften in vereeniging met de getrouwe zoo wel als ernstige

(1) Openb. II: 10.

(4) Openb. III: 12b.

(2) Openb. II: 7.

(5) Openb. III: 21.

(3) Openb. II: 17 en III: 5.

taal der bedreiging, ons krachtig dringen om te hooren en op te volgen wat de Geest des Heeren ook tot ons spreekt. Wij doen dit als wij letten op de wenken, die wij onder zijn hoog en verborgen Albestuur erlangen, de vermaning, die tot ons komt ingang verleenen, gedenken hoe wij het ontvangen en gehoord hebben. Wij doen het, als wij versterken, hetgeen dreigt te ster- ven, en ons beijveren, om den naam des Heeren te houden en ons geloof niet te verloochenen. De zeven brieven in het tweede en derde hoofdstuk van het laatste Bijbelboek zijn voor de kerk bewaard gebleven. In de daarin voorkomende trekken van vroegeren gemeenten kunnen wij als in eene schilderij zien, hoe de Heer nog in iedere gemeente tegenwoordig is, het goede zoo wel als het kwade opmerkt, en ook in ons midden rondwandelt en alles gadeslaat. De opwekkingen, de vermaningen en waarschuwingen, die wij hier aantreffen, behelzen voor alle eeuwen het antwoord op de vraag: wat wil de Heer van ons? Dat antwoord is verschillend naar den toestand van ons hart en het geestelijk leven in ons. Is men verachterd, dan is het: bekeert u en doet uwe eerste werken, ziet van waar gij uitgevallen zijt. Waar men eene verkeerde leer of werken volgt, daar is het: bekeert u, en zoo niet, Ik zal u haastelijk bijkomen. Ik rade u, dat gij

van Mij koopt goud beproefd, komende uit het vuur. Hij de verhoogde Heer en Christus let er op, wat het woord der prediking zijner liefde en genade bij ons uitwerkt, en zal ons niet onschuldig houden, zoo wij den arbeid aan ons te koste gelegd, te vergeefs ontvangen hebben. Hebben wij de eerste liefde verlaten, zoo Hij ons immer dierbaar is geweest; en ach, lieve lezers! als wij het dagboek onzer eigene levensgeschiedenis openslaan, moeten wij dan niet blozen over zoo menige donkere bladzijde? Doch daarbij blijve het niet, bedenken wij veeleer gedurig, wat Christus voor ons was en is en wezen wil, en wie wij zijn zonder en buiten Hem. Daarbij zij het onze opregte en vernieuwde betuiging: Ja dierbare Jezus, ja, Gij hebt aanspraak op ons hart. Eer verdorre onze regterhand, eer wij uwe liefde tot ons vergeten. Zoo lang er adem in onze borst is, en bloed in onze aderen vloeit, moeten onze daden U prijzen, die voor ons gestorven zijt en leeft in alle eeuwigheid! Doet het besef van zwakheid, herinnering van voorgaande ontrouw u beven, vreest niet te zeer. De Heer, die in het midden der gemeente wandelt, weet van een iegelijk wat hij behoeft. Hij, die de uitdeeler is der hemelsche schatten is nabij, om te geven al wat wij noodig hebben en van Hem vragen. De hemelsche Priesterkoning on-

derhoudt en versterkt de vlam van het innerlijk leven der zijnen. Hij heeft des Geestes overvloed, en wie dien invloed begeert, om volstandig te zijn of te worden in het goede, zal niet vruchteloos zoeken. De Geest des Heeren is nabij, en wie is er, die naar Zijne verlichtende en heiligende genade ooit te vergeefs heeft uitgezien? Welk eene aanmoediging dan, om naar de stem des Heeren te hooren en den goeden strijd des geloofs te strijden! *Indien gij niet waakt, zoo zal Ik over u komen, en gij zult niet weten, wanneer Ik over u komen zal* (1); dus liet de verhoogde Heiland aan de gemeente te Sardis schrijven. Ook voor ons is die komst onzeker. Zij is in zeker opzigt reeds daar, als wij sterven. Houden wij ons dan ten allen tijde bereid. Wie in lijdzaamheid, zachtmoedigheid en liefde op den Heer staart en aan Hem zoekt te gelijken: dat woord, *de Heer komt, ziet Hij komt haastelijk!* zal voor de zoodanigen geen woord der verschrikking maar der vertroosting zijn.

„Laat dan de lendenen omgord, de kaarsen
 „brandende, en de blik telkens van de taak op
 „de rust, van de rust op de taak geslagen zijn.
 „Weest over het kleine getrouw, en vergadert
 „u schatten die blijven zullen, als hemel en
 „aarde zullen vlieden! Ziet met kalmte tarwe

(1) Openb. III: 3.

„en onkruid te zamen opwassen tot den dag van
„den oogst! Wordt gij miskend, vergeet niet,
„dat de tijd der miskening ligt kort is, en de
„eeuwigheid der regtvaardiging lang, en klagen
„mensen u aan, bedenkt: de Heer, die mij
„lief heeft, die medelijden met mijne zwakheden
„toont, zal elken aanklager afwijzen, zeggende:
„Ik heb de verzoening gevonden! Christenen wat
„ontbreekt ons nog, zoo ons de troost van dat
„geloof mag verkwikken?” (1)

(1) Het zijn woorden van Dr. J. J. VAN OOSTERZEE,
Stemmen des Heils, bladz. 256, bij verkorting overgenomen.
